

CERCETĂRI ETNOBOTANICE ÎN BAZINUL SUPERIOR AL CRIȘULUI NEGRU

de

BOCȘE MARIA, MAROSSY ANNA, GIURCĂ VIRGIL

Bazinul superior al Crișului Negru constituie o zonă care excelează prin păstrarea aproape nealterată a fenomenelor etnografice străvechi specifice Bihorului, aici fiind ținutul unde s-a manifestat specializarea satelor pe anumite îndeletniciri și meșteșuguri, precum și conservarea unor obiceiuri și practici ancestrale.

În zona de obârșie a Crișului Negru, pe firul văilor Criștiorel, Pampăr, și Briheni există așezări românești interesante din punct de vedere etnografic ca : Criștiorel de Sus, Criștiorel de Jos, Leheceeni, Cărpinet, Izbuc, Ponoare, Briheni. Fiind așezate la extremitatea de sud a depresiunii Belușului, acolo unde se înclătează masivul Biharia cu Codrul Moma, caracterul reliefului (altitudine 300—700 m), al climei mai reci și bogată în precipitații, solurile argiloase și subsolul bogat în minereuri (fier, cupru, aur, marmoră, cuarț, calcar) și-au pus amprenta pe ocupațiile localnicilor, dependente de aceste condiții.

Constituind o ocupație străveche, agricultura este practică pe scară restrânsă, culturile fiind mai puțin de griu și mai mult porumb, orz, secară și cartofi. Ocupațiile preponderente ale acestor sate au fost creșterea vitei, pomicultura și mai târziu, munca la pădure.

Apartinând feudei catolice maghiare din Oradea, menționată în documente de la începutul secolului al XIII-lea, aceste sate sînt atestate documentar doar din a II-a jumătate a secolului al XVI-lea¹ și mai mult în secolul al XVII-lea cînd se pomenesc des : Brihenii, Sohodolul (actualul Izbuc), Ponoare, Criștiorel, Cărpinet, Vărzari, în legătură cu băile de fier din Munții Codrului unde se practica extracția primitivă, rudimentară și mai ales în legătură cu topitoriile de fier și aramă existente în aceste localități. Transportul minereului se făcea pe cai, în coșuri împletite din nuiel, care mai pot fi găsite și azi în unele gospodării, dar cu altă destinație.

Un avînt deosebit al economiei acestor sate se relevă în documentele secolului al XVIII-lea, datorită importanței deosebite a zăcămintelor de fier și cupru, pentru dezvoltarea siderurgiei statului Austro-Ungar. Astfel, la 1740 se înmulțesc turnătoriile de fier : la Briheni, Ursad, Pociovești, Drăgănești, iar la Vașcău se deschide cariera de marmoră în legătură cu care se scria atunci : „noi de acum înainte vom trăi din produse verita-

¹ S. Jako — „Biharmegye a török pusztítás előtt“ (Comitatul Bihor înainte de pustiirea turcească) Budapesta 1940.

bile de marmoră”² (acest aspect ducându-ne la concluzia însemnătății acestui ținut în economia feudei catolice).

În a II-a jumătate a sec. al XIX-lea, aceste exploatări sînt în mare parte compromise și concurate de exploatările forestiere, care, în această bonă a pădurilor seculare neatînse, aduceau un venit mult mai însemnat, cu investiții minore. Astfel, în anii 1840—1864 se închid minele și topitoriile din Briheni, Vașcău, Băița, documentele vremii relevînd însăși starea precară și de mizerie la care revine populația acestor sate rămase fără lucru³.

În forma de organizare a acestor sate se resimt elemente arhaice: ulițele sînt împărțite și denumite după familii ca: Măcăreștii, Mihoceștii, Nemeșesții, Bogdăneștii, etc. (Briheni).

Astăzi, pe lângă agricultură, creșterea vitelor și în special pomicultura, majoritatea bărbaților sînt cuprinși în întreprinderi miniere și industriale, apărute în această zonă în ultimii 20 de ani.

Cercetările pe care le-am întreprins în așezările mai sus pomenite, axate pe studierea etnobotanicii au scos la lumină obiceiuri, cunoștințe și practici străvechi, conservate și perpetuate pînă în zilele noastre, în pofida schimbărilor ce s-au produs în profilul economico-social și politic al acestor sate de-a lungul secolelor.

Prin așezarea lor geografică satele de pe Crișul Negru s-au format în mijlocul unor naturi bogate în vegetație spontană. Datorită acestui fapt sînt cunoscute numeroase plante, cca. 110 specii, cu rol utilitar diferit.

Din cunoștințele etnobotanice ale informatorilor anchetați (un număr de 32 persoane între vîrstele 16—85 ani), am deprins următoarele categorii de plante, după folosirea lor :

- plante medicinale
- plante folosite în alimentație
- plante tinctoriale
- plante odorante
- plante insecticide
- plante decorative
- plante cu destinație mitică.

În afara plantelor medicinale cunoscute numai de anumite persoane dintr-un sat, toate celelalte categorii erau aproape general cunoscute și folosite în fiecare gospodărie.

Folosirea plantelor medicinale intra în atribuția unui număr restrîns de femei în vîrstă, fiind solicitate de săteni mai ales în epocile trecute, în care asistența medicală locală era inexistentă. Aceste practici aveau două aspecte: elementul curativ eficient (prin preparate din plante) și asocierea acestuia cu anumite credințe, procedee și descințe preluate din bătrîni. Astfel, culegerea plantelor se credea că poate fi făcută de anumite

² Bunyitai Vincze — A Váradí püspökök a száműzetés és az ujjraalapítás korában — (Episcopii Oradei în timpul exilului și a reînființării lor) 1566—1780, vol. IV, Debrecen — 1935, p. 254—255.

³ Arhivele Statului Oradea-Fondul Prefecturii Județ. Bihor, inv. 24, d. 58 „Correspondența cu Ministerul de Finanțe și Primăria Oraș. Băița referitor la exploatarea minieră din localitate și împrejurimi.

persoane, „bătrîne iertate, prunci sau fete care nu se spală“. Desigur această credință nu are nici o bază reală și acest lucru ni l-au confirmat înșiși informatorii care o cunoșteau doar din bătrâni, fără să creadă în eficiența ei.

Credințe străvechi s-au păstrat pînă azi în ce privește perioada de colectare a plantelor în timpul anului, ele avînd la bază observațiile din practicile empirice milenare. Acestor observații reale, „descîntătoarele“ le dădeau o nuanță religioasă, atribuindu-le puteri magice, legate de anumite sărbători religioase ale anului : „Cele mai bune și primele buruieni de leac sînt acelea culese la Sf. Toader, la Rusalii sau de Ziua crucii“.

Acest lucru își are temeiul său științific, cunoscut fiind faptul că metabolismul plantelor, deci și producerea anumitor substanțe (droguri) diferă de la o perioadă de vegetație la alta, în cursul anului, lucru atribuit, în concepția populară, unor sărbători sau personaje mitice.

Mai mult chiar, informatoarele recomandă culegerea plantelor de leac în anumite etape ale zilei : „e bine să culegi înainte de răsăritul soarelui și mai bine însă este să culegi după amiază, cînd se întoarce ziua (la apus) ca să întoarcă boala de pe om. Buruiana nu trebuie să vadă soarele“. Această credință se poate pune în legătură cu acelaș fenomen de modificare a metabolismului plantei, în decursul zilei.

În unele localități, informatorii recomandă ca plante cu eficiență sporită pe acelea culese în anumite zile ale săptămîinii : „cele mai bune plante sînt cele culese marți și vineri, luni și duminică — nu e bine, că-i la „andăleți“ (inceput) de săptămîină și boala merge tot înainte pe om, ca zilele acesteia“. Această motivație nu are însă nici un suport științific.

Spre deosebire de satul Poieni de Jos, de pe valea Crișului Pietros, (afluent al Crișului Negru), unde culegerea și valorificarea plantelor medicinale a constituit o ocupație preponderentă, mergînd pînă la specializare, cunoștințele etnobotanice din satele acum prezentate aparțin unui grup restrîns de oameni în fiecare sat, nefiind sursă expresă de existență. Totuși, în anumite perioade, femeile culegeau și vindeau buruieni în cantități mari, farmaciile din Beiuș, Hălmagiu, Gurahonț, Brad, Abrud solicitîndu-le ca pe cele mai bune cunoscătoare a plantelor de leac din zona munților Codru și Zărand. Acest lucru este dovedit și de numărul foarte mare (110 specii) folosite în această zonă.

Un aspect interesant de relevat îl constituie terminologia locală pentru numele plantelor, legată de localitatea de proveniență : iarba Boiului, buruiană de la Hotărel, iarba de la Receaș — de locurile unde se colectează : iarba de pe stean (stîncă) scăieți de pe șanț, buruiană de pe dunga apei : sau legată de boală sau de elementul care o provoacă : iarbă de vătămat, buruiană de friguri, buruiană de stomac, vindecăteauă, buruiana dragostei, iarba secerii, iarba securii.

Circa 70 de specii de plante sînt cunoscute sub denumiri specifice numai satelor din această zonă, altele fiind comune și altor zone (conform Dicționarului etnobotanic — Al. Borza). Lista speciilor folosite pe cursul superior al Crișului Negru este anexată comunicării prezente — ne permitem să amintim doar cîteva rețete mai interesante :

Pentru friguri și boli de stomac — se întrebuințează planta numită *Iarba Danii* (nedeterminată).

„Rădăcina se spală, se fierbe, cam 2 fire la 1 kg apă timp de 1—2 ore. Se fierbe în vas acoperit, fără să se adauge apă“⁴

În legătură cu această plantă circulă o credință nemotivată științific, însă : „cînd iei oala de pe foc nu trebuie ridicată în sus ci trasă ușor în jos — bolnavul altfel se rupe în sus (se umflă, vomită)“⁵. Se bea numai un deț (un păhărel), de trei ori pe zi, înainte de mîncare, pe stomacul gol⁶.

Pentru orbalț, boli de plămîni și de stomac — se întrebuințează „*cucuruzul bradului*“ (conuri bărbătești tinere — *Picea abies* L.).

— „Se afumă nasul cu cucuruz aprins, sau pentru stomac și plămîni se prepară ceai“⁶.

Pentru vătămătură se folosea ceaiul din mai multe plante ca :

- aliorul cîmpului — (*Euphorbia* sp.) ;
- furustău — (*Origanum vulgare*) ;
- sclipăț, sau pieptul pămîntului — (*Potentilla*) ;
- frunză de fragă — (*Fragaria vasca* L.) ;
- bociocuță de sub tîrs — (nedeterminată) ;
- iarba lui Tatin — (*Symphytum officinale*) ;
- cizma cucului — (nedeterminată).

Iarba lui Tatin se folosește și pisată, pe piine prăjită, cu zahăr.

Pentru dureri de urechi — se stoarce în ureche suc din planta numită *prescurarea* sau *curechiș* — (*Sempervivum tectorum*).

Majoritatea plantelor de leac sînt folosite în asociație cu alte substanțe cele care tratează bolile de piele se pun în ulei, oțet, sau urină, iar cele administrate intern sub formă de extras apos amestecat cu spirt sau „vinars“ (țuică). Deși pe cale de dispariție, informatoarele ne-au comunicat și descîntecele care însoțeau administrarea leacului, cum sînt cele de deochi, de sclintit (fractură), de bubă, etc. — care însă, așa cum mărturiseau ele aveau rolul „de a da curaj“ (de sugestionare). Plantele medicinale sînt aplicate și la vindecarea unor boli de animale fiind cunoscute în general din toate satele : spînzul — (*Helleborus purpurascens*), hodo-leanul (*Valeriana officinalis*), strigoaia (*Veratrum album*) rotopasca (*Chelidonium majus*), talpa giștii (nedeterminat).

În afara plantelor cultivate, din flora spontană se întrebuințează în alimentație cîteva specii ca : măcieșul (*Rumex acetosella*), leurda (*Allium ursinum*), cămimocul (*Carum carvi* pentru supe, ceaiuri și condiment în alcool ; mușetelul, teiul, socul — pentru ceaiuri ; măcieșul, zmeura, afinul, murul — pentru conserve, precum și diferite specii de ciuperci comestibile.

Pentru vopsitul fibrelor textile, a ouălor încondeiate și a lemnului, în întreaga zonă cercetată s-au folosit pe scară largă *plantele tinctoriale*.

Pentru obținerea culorii negre se folosea coaja de „arinde“ (*Alnus glutinosa*) — „Se fierbe coaja de arinde în apă, în care s-a adăugat oțet

⁴ Inf. Nemeș Marta, 82 ani, Criștior de Sus.

⁵ Pădurea Maria, 57 ani, Briheni.

⁶ Laslău Vasile, 37 ani, Cărpînet.

sau urină de capră (considerată cel mai bun fixativ), timp de 1—2 ore apoi se încearcă tăria vopselei cu o bucată de pânză albă, după care se introduceau jirebiile și drugălăii (canuri de cînepă)⁷.

Culorile roșu și violet se obțineau din coajă și fructele de lemnul ciinelui (*Ligustrum vulgare*) fierte. Din fructele acestui arbust, școlarii din această zonă preparau cerneala. Culoarea maron „mucedă” — se prepara din frunze de nuc, fierte, sau din coaja verde a nucii, pusă la dospit, în apă rece, apoi fiartă timp îndelungat, împreună cu oțet sau urină de capră sau de om⁸.

Între *plantele odorante* cunoscute și aduse în casă, la grindă, în lăzile cu zestre sau purtate de către fete, la horă, nunți și șezători (uneori atribundu-le un rol fatidic) enumerăm : cânăpăru (Taracetum balsamina), dumbravnicul, cunoscut și sub numele de zdrubavnic (*Mellitis melisso-phyllum*), creța (*Mentha piperita*), busuiocul (*Ocimum basilicum*) numit și floarea bisericii.

Aceste plante sînt pomenite în descîntece, strigături și chiar în orațiile tradiționale de la nunțile bihorene. Busuiocul era de altfel „floarea mirelui” — flăcăii purtîndu-l cu acest prilej ca semn distinctiv.

Diverse specii din flora spontană erau folosite și ca insecticide cum sînt : frunzele de arin și de nuc, care se împrăstiau pe podea, contra puricilor și strigoia, din care se făcea o fiertură pentru spălat, contra păduchilor, la animale.

Pentru podoaba fetelor și împodobirea caselor — din flora spontană se culegea un număr mare de *specii decorative*, care au intrat în versurile populare locale și chiar în arta plastică populară. Astfel sînt cunoscute : drușcele (*Leucojum vernum*), ce apare și pe cusăturile ornamentale de pe cămășile femești, clopoței sau ghiociei (*Galanthus nivalis*) care sînt transpuși în decorarea ceramicii din centrele locale, brîndușele de toamnă și de primăvară (*Colchicum autumnale* și *Crocus vernus*), anglicei (*Primula acaulis*), călugării (*Erythronium dens-canis*), Brebeneii (*Corydalis* sp), floarea paștelui (*Anemone nemorosa*), siminic (*Antennaria dioica*) rug, (*Rosa canina*), etc.

Un loc aparte îl ocupă în cunoștințele etnobotanice ale localnicilor — *plantele cu destinație mitică*. Astfel, o practică străveche este ca la Sf. Toader, fetele care vor să fie frumoase și iubite — să se spele la miezul nopții, pe cap, cu fiertură de paie de ovăz (*Avena sativa*), ferediță (*Hedera helix*) și frunze de gorun (*Quercus robur*).

O altă plantă căreia i se atribuie puteri magice este „iarba fiarelor” (*Cynanchum vincetoxicum*). Dacă în timpul cositului este tăiată și aceasta din nebgăre de seamă, „se dezleagă tăriile cerului și plouă cu rupere de nori”⁹.

„Puhoiul de ploaie și mai ales tunetul” se poate opri, după credința locală, aruncînd afară frunze de fag, de la armîdeni, aprinse.

⁷ Inf. Leuca Maria, Criștior de Jos, 75 ani, nr. 63.

⁸ Idem.

⁹ Inf. Nica Raveica,, 74 ani, nr. 150, Izbuc.

Aceste credințe sînt supuse unui proces firesc și rapid de dispariție, ele neavînd nici o explicație științifică și nici o bază reală — constituind vestigii ale neștiinței și neputinței omului — în trecut, față de forțele naturii.

Prezenta comunicare constituie o parte dintr-un studiu mai amplu asupra etnobotanicii din Bihor.

Scopul cercetărilor noastre îl constituie în final delimitarea aspectului real, al practicilor empirice medicale, alimentare, tinctoriale, etc. — acumulate în decursul mileniilor, de latura magică (descîntece, vrăjit, mit) — izvorită din neștiință. În acelaș timp dorim să oferim specialiștilor o listă cît mai variată și inedită de specii de plante cunoscute și folosite de către popor demne de un studiu mai aprofundat.

Lista plantelor din flora spontană cunoscute pe cursul superior al Crișului Negru

Nr. crt.	Denumirea populară	Denumirea științifică							
			3	4	5	6	7	8	9
1	Afinul	Vaccinium myrtillus	+	+	+	+			
2	Aiul cioarii			+					
3	Aliorul cîmpului	Euphorbia sp.	+	+	+				
4	Alunele de pădure	Corylus avellana sp.	+			+			
5	Anglicei	Primula veris L.					+		+
6	Arinde	Alnus glutinosa L. Gärtn	+	+		+	+		
7	Bășina calului	Lycoperdon sp.		+	+				+
8	Băgria	Robinia pseudacaccia L.			+				+
9	Bobovnicul			+	+				+
10	Bociucuța de sub tîrș		+	+	+				
11	Boz	Sambucus ebulus L.					+		+
12	Brădișor	Equisetum ebulus L.							+
13	Brei	Bryonia alba L.	+	+	+	+			+
14	Brebenci	Corydalis sp.				+			+
15	Brîndușa de pri- măvară	Crocus vernus Wulf	+	+	+	+	+	+	+
16	Brîndușa de toamnă	Colchicus autumnale L.	+	+	+	+	+	+	+
17	Brusturele	Arctium lappa L.							+
18	Buruiana de bube		+		+			+	
19	Buruiana dragos- tei			+			+		
20	Buruiana de fri- guri tinctoric	Centaurium umbellatum Gilib.	+	+		+			+
21	Buruiana de Hotărel		+						
22	Buruiana cu pupi albi			+					+
23	Buruiana ruptului			+			+		+
24	Buruiana sarcinii			+					
25	Buruiana de sto- mac			+					

0	2	2	3	4	5	6	7	8	9
26	Buruiana de la Recea						+		
27	Buruiana de vătămat						+		
28	Buruiana zgaibii						+		
29	Busuioc	Ocimum basilicus L.	+	+		+	+	+	+
30	Busuiocul cîmpului	Thymus sp.			+	+		+	
31	Călugări, luște	Erithronium dens-canis	+	+	+	+	+	+	+
32	Căminoc	Carum carvi L.		+					+
33	Canapăr	Tanacetum balsamita L.	+	+	+	+	+	+	+
34	Căptălan	Petasites		+		+	+		+
35	Ceapa	Allium cepa L.		+					+
36	Ciupercuța		+		+			+	
37	Cizma cucului			+			+		
38	Clocotiș	Rhinanthus glaber Lam		+			+		
39	Clopoței	Galanthus nivalis L.					+		+
40	Coadă șoricelului	Achillea millefolium L.		+		+	+		+
41	Cora	Cornus mas L.				+			
42	Creața	Mentha piperita L.	+	+			+		+
43	Drușcele	Leucojum vernum L.							+
44	Duhan	Nicotiana tabacum L.	+						+
45	Dumbravnic, zrumbravnic	Melittis mellissophyllum L.	+	+			+	+	+
46	Fag	Fagus sylvatica L.		+		+			+
47	Ferecuța					+			
48	Filimine	Calendula officinalis L.	+						+
49	Flori de fin		+	+	+	+	+		+
50	Floarea paștelui	Anemone nemorosa L.							+
51	Forostău, furustău, sclinău	Potentilla erecta L.							
		Ränsch	+	+					+
52	Fraga	Fragaria vesca	+	+	+	+	+	+	+
53	Gorun (galele de pe frunze)	Quercus robur L.	+						+
54	Hodolcan	Valeriana officinalis L.	+			+			+
55	Iarba Dani			+					+
56	Iarba fiarelor	Cinanchum vincetoxicum L.							+
57	Iarba secerii						+		
58	Iarba securii				+	+			+
59	Iarba lui Tatin	Symphytum officinalis L.	+	+		+	+	+	
60	Iederă, iederiță	Hedera helix L.	+			+			
61	Jneapăn	Juniperus communis L.							+
62	Lemnul ciinelui	Ligustrum vulgare L.		+			+		
63	Leurda	Allium ursinum L.				+		+	+
64	Leuștean	Levisticum officinalis Koch.		+					+
65	Limba oii — minciuna	Plantago major		+			+		+
66	Limba vecinii	Phyllitis scolopendrium L.							+
67	Lina broaștei	Spyrogira sp.							+
68	Luminița								+

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
69	Măcieș-rug	Rosa canina L.	+	+	+	+	+	+	+
70	Măcriș	Rumex actosella L.	+	+	+	+	+	+	+
71	Măcrișul iepurelui	Oxalis acetosella L.	+						+
72	Mana grîului			+					
73	Măsălașița	Hyposcimus niger L.		+		+			+
74	Mesteacăn	Betula verrucosa Ehrh	+	+	+	+	+	+	+
75	Mierăuță	Vinca minor L.					+		+
76	Molid (Conuri bărbătești)	Picea abies (L.) Karst	+	+	+	+	+	+	+
77	Mure	Rubus caesius L.		+					+
78	Mușchiul verde de pe Biharia		+						+
	Mușețel	Matricaria chamomilla L.					+		+
79							+		+
80	Nalba	Malva crispa L.		+			+	+	+
81	Nucul	Juglans regia L.			+		+		+
82	Otrățel					+			
83	Ovăs						+		
84	Păpădie	Taraxacum officinalis L.			+	+			
85	Păpălăi	Physalis alkekengi L.	+		+				+
86	Mătrăguna	Atropa belladonna				+			+
87	Pelin	Artemisia absinthium L.			+				+
88	Petica vintului	Lycopodium clavatus L.	+			+		+	+
89	Pieptul pămîntu- lui			+					+
90	Pipirig	Bulboschoenus maritimus L. ?		+			+		+
91	Podbal	Tussilago farfara L.	+		+		+		+
92	Poala Sf. Mării	Nepeta pannonica L.		+					+
93	Porumbul-mătasa	Zea mays L.			+	+	+		
94	Prescurăreaua, urechița, cure- chieș	Sempervivum tectorum L.	+	+			+	+	+
95	Rotopască	Chelidonium majus L.		+	+		+		
96	Salcâ	Salix alba L.		+	+	+		+	
97	Scrăiul cucului					+			
98	Scaiu dulce	Cirsium canum (L.) All	+		+				+
99	Scaieți de pe șan- țuri			+					+
100	Siluță			+			+	+	
101	Siminic	Anthenaria dioica (L.) Gäertn.	+		+		+		+
102	Sînzien	Galium mollugo L.	+	+	+	+	+	+	+
103	Soc	Sanibucus nigra L.	+	+	+	+	+	+	+
104	Sofranul	Crocus sativus L.							+
105	Spinzul	Helleborus purpurascens W et K	+	+	+	+	+	+	+
106	Spinuț de pe șan- țuri			+					+
107	Stevia	Astrantia major L.		+	+				+
108	Strigoaia	Veratrum album L.	+	+	+	+	+	+	+
109	Sunătoarea	Hypericum perforatum L.	+			+			+
110	Mărar		+	+	+	+	+	+	+

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
111	Tei	<i>Tilia cordata</i> L.	+	+	+	+	+	+	+
112	Urzica	<i>Urtica dioica</i> L.	+	+	+	+	+	+	+
113	Usturoi, ai	<i>Allium sativum</i> L.	+	+	+	+	+	+	+
114	Vindecătea								+
115	Zburătoarea	<i>Chamaenerion angustifolium</i> (Scop)							+
116	Zerna	<i>Atriplex hastatum</i> L.							+
117	Zmeura	<i>Rubus idaeus</i> L.	+	+	+	+	+	+	+
118	Mărul lupului	<i>Aristolochia clematitis</i> L.							+
119	Voiniciă							+	+
120	Talpa giștei							+	+

ZUSAMMENFASSUNG

Die Verfasser veröffentlichen hiermit ihre etnobotanischen Forschungs-Ergebnisse welche sie in einigen Ortschaften des oberen Crişul-Negru-Beckens erzielten.

Nach einer kurzen Beschreibung der geographischen Lage, der Beschäftigungen der Einwohner, der Geschichte der erforschten Ortschaften, werden die von 32 befragten Einwohnern mitgeteilte Daten über 110 vom Volke benützten Pflanzen-Arten erörtert.

Es werden weiter die Sammel-Methoden, die Nützlichkeit wie auch die Bearbeitungsweise und die vom Volk benützten Namen der aufgezählten Pflanzen behandelt.

Zuletzt wird eine bisher nicht veröffentlichte Liste der in dieser Gegend vom Volke gekannter und genützter Pflanzen mitgeteilt.

Die vorliegende Arbeit ist ein Auszug aus einem umfangreicheren Studium über die etnobotanischen Verhältnisse der Bihor-Gegend.